

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 6 grudnia 2017 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, przekazanym przy piśmie Ministra Sprawiedliwości z 5 października 2017 r. Nr DL-III-400-6/17 opiniuje go negatywnie, zgłaszając następujące uwagi.

Na wstępie przedmiotowych rozważań należy zaznaczyć, że z funkcji gwarancyjnej prawa karnego wynika, że każda ingerencja w materię dotyczącą odpowiedzialności karnej powinna być szczególnie uzasadniona. Tymczasem w przedłożonym projekcie brak jest argumentów, które wskazują na konieczność zmian w obecnie obowiązujących przepisach dotyczących ochrony wolności seksualnej i obyczajności. W ocenie Rady za projektowanymi zmianami nie przemawiają przytoczone w uzasadnieniu projektu krajowe dane statystyczne, ponieważ jak z nich wynika, w latach 2006-2016 liczba przestępstw tego rodzaju utrzymywała się na względnie stałym poziomie. Również przywołane w uzasadnieniu przykłady regulacji obowiązujących w innych państwach, nie wskazują na zasadność proponowanych zmian, bowiem projektodawca nie przedstawił przy tym analizy, z której wynikałoby, że surowość tych regulacji czyni te przepisy bardziej skutecznymi od przepisów obowiązujących obecnie w Polsce.

Odnośnie dodania środka karnego określonego w projektowanym art. 41a§1a kk, Rada zauważa, że niezasadnie ograniczono go jedynie do przestępstw przeciwko wolności seksualnej, mimo że przepis art. 41 a kk w § 1 i § 2 dotyczy przestępstw zarówno przeciwko wolności seksualnej, jak i obyczajności. W tym zakresie przepis ten powinien zostać uzupełniony, tak aby regulacja wynikająca z art. 41 a kk była spójna.

Krytycznie należy ocenić również propozycję wprowadzenia do systemu prawa karnego w projektowanym art. 64 a kk nowego typu recydywy. Rada zauważa, że rozwiązanie to narusza zasadę zrównoważonej represji i proporcjonalności w zakresie ochrony dóbr prawnych, jak i burzy wewnętrzną systematykę Kodeksu karnego w zakresie

instytucji wymiaru kary. Projektodawca nie wykazał bowiem, jakie względy nakazują surowsze traktowanie sprawców przestępstw seksualnych działających w warunkach powrotu do przestępstwa od sprawców działających także w warunkach powrotu do przestępstwa, ale naruszających inne, równie ważne dobro prawnie chronione (np. życie czy zdrowie). Ponadto w projektowanym przepisie brak wskazania, że do sprawców określonych w projektowanym art. 64 a kk stosuje się art. 64 § 3 kk, zgodnie z którym podwyższenie górnego ustawowego zagrożenia nie dotyczy zbrodni, może doprowadzić do pojawienia się problemów interpretacyjnych np. w zakresie obostrzania kar niestopniowalnych.

Rada negatywnie ocenia także projektowane zmiany w art. 197 kk polegające na wyodrębnieniu nowych typów czynów zabronionych. Projektowane rozwiązanie jest nazbyt kazuistyczne, a ponadto powoduje ograniczenie sędziowskiego wymiaru kary i swobody sędziowskiej. W ocenie Rady, ramy sankcji karnych powinny być określone w sposób szeroki, tak aby umożliwić przy wymiarze kary jej indywidualizację i uwzględnienie stopnia winy.

Również podwyższenie granic sankcji za wybrane typy kwalifikowane zgwałcenia (art. 197 § 4 i § 5 kk) należy ocenić krytycznie, jako naruszające wewnętrzną systematykę Kodeksu karnego w zakresie kar oraz powodujące naruszenie zasady zrównoważonej represji. W ocenie Rady, projektodawca w sposób arbitralny, bez wykazania racjonalnych przesłanek określił w powyższym zakresie wysokość sankcji karnych.

Rada jednocześnie stwierdza, że przedstawiony do zaopiniowania projekt, z uwagi na jego przedmiot i skalę proponowanych zmian powinien być przedmiotem prac Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego.

Na marginesie powyższych rozważań należy również zwrócić uwagę, że prawidłowo sformułowany tytuł ustawy, z uwagi na zakres projektowanej regulacji, powinien dodatkowo zawierać określenie „oraz niektórych innych ustaw”.